

Vergaderjaar 1992-1993

22 815

Regels met betrekking tot de verlening van voorzieningen aan gehandicapten (Wet voorzieningen gehandicapten)

A

OORSPRONKELIJKE TEKST VAN HET VOORSTEL VAN WET EN VAN DE MEMORIE VAN TOELICHTING ZOALS VOORGELEGD AAN DE RAAD VAN STATE, EN VOORZOVER NADIEN GEWIJZIGD

VOORSTEL VAN WET

De tweede volzin van de considerans is gewijzigd. Oorspronkelijk luidde deze:

«Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is de verstreking van woonvoorzieningen op grond van de Regeling geldelijke steun huisvesting gehandicapten en leefvoorzieningen alsmede genees- en heilkundige voorzieningen op grond van de Algemene Arbeidsongeschiktheidswet te beëindigen en over te hevelen naar de gemeenten en de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten en aldus mede te bevorderen dat personen van 65 jaar en ouder geleidelijk en op passende wijze in aanmerking kunnen worden gebracht voor voorzieningen die thans krachtens de Algemene Arbeidsongeschiktheidswet in beginsel uitsluitend worden verstrekt aan personen onder de 65 jaar;»

In artikel 1, eerste lid, onder a, zijn de woorden «en van het verplaatsen buitenshuis;» vervangen voor: «of van het zich binnen of buiten de woning verplaatsen;».

Het tweede, derde en vierde lid van artikel 1 zijn gewijzigd. Oorspronkelijk luiden deze artikelen:

«2. In deze wet en de daarop

berustende bepalingen wordt als echtgenoot aangemerkt degene die niet duurzaam gescheiden leeft van de persoon met wie hij of zij gehuwd is.

3. In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt mede als echtgenoot aangemerkt de ongehuwde die met een persoon van hetzelfde of het andere geslacht duurzaam een gezamenlijke huishouding voert, tenzij het betreft een bloedverwant in de eerste of tweede graad.

4. Van een gezamenlijke huishouding, bedoeld in het derde lid, kan slechts sprake zijn indien twee ongehuwde personen gezamenlijk voorzien in huisvesting en bovendien een bijdrage leveren in de kosten van de huishouding dan wel op andere wijze in elkaars verzorging voorzien.»

Aan artikel 1 is een vijfde lid toegevoegd.

In artikel 2 zijn de woorden «woonvoorzieningen en vervoersvoorzieningen» vervangen door: «woonvoorzieningen, vervoersvoorzieningen en rolstoelen»

In artikel 3 zijn de woorden «woonvoorzieningen en vervoersvoorzieningen» vervangen door: «de in artikel 2 bedoelde voorzieningen»

In artikel 4, eerste lid, is de vervoeging van het werkwoord «opstellen» vervangen door een vervoeging van het woord «vaststellen», en zijn de woorden «woonvoorzieningen en vervoersvoorzieningen» vervangen door: woonvoorzieningen, vervoersvoorzieningen en rolstoelen. De verwijzing naar artikel 151 van de Gemeentewet is geschrapt.

Oorspronkelijk luidde dit artikellid: «1. Het gemeentebestuur stelt krachtens artikel 151 van de Gemeentewet (stb. 1992,...) en met inachtneming van het bepaalde bij of krachtens deze wet een verordening op met betrekking tot de verlening van woonvoorzieningen en vervoersvoorzieningen.»

In artikel 4, tweede lid, onder c, is de punt/komma vervangen door een komma en toegevoegd: «daaronder begrepen het inwinnen van deskundigenadvies;»

In artikel 4, derde lid, tweede volzin, zijn de woorden «wordt in aanmerking genomen» vervangen door: «kan in aanmerking worden genomen»

In artikel 5, tweede lid, tweede volzin, zijn de woorden «wordt in aanmerking genomen» vervangen

door: «kan in aanmerking worden genomen»

In artikel 6 zijn de woorden «Burgemeester en wethouders» vervangen door: «Het gemeentebe-stuur»

In artikel 7 zijn de woorden «roerende goederen» vervangen door: «roerende zaken», en is de zinsnede «op het gebied van het wonen en verplaatsen buitenshuis» gewijzigd in: «op het gebied van het wonen of van het zich binnen of buiten de woning verplaatsen»

In artikel 8 is de aanduiding van de ziekenfondsen en de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten geschrapt. Oorspronkelijk luidde dit artikel:

«Het bestuur van het Algemeen burgerlijk pensioenfonds, de directie van het Spoorwegpensioenfonds en Onze Minister van Defensie zijn bevoegd uit eigen beweging en desgevraagd verplicht, kosteloos, uit de door of namens hen gevoerde administratie, aan de gemeentebe-sturen en aan de ziekenfondsen die gegevens te verstrekken die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van deze wet, onderscheidenlijk de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (Stb. 1967, 655).»

In artikel 9 zijn de woorden «woonvoorziening of vervoersvoor-ziening» vervangen door: «in artikel 2 bedoelde voorziening»

In artikel 19 zijn de woorden «verstrekking van woonvoorzieningen en vervoersvoorzieningen» vervangen door: «verlening van woonvoorzieningen, vervoersvoorzieningen en rolstoelen»

In artikel 20 is na de woorden «datum van inwerkingtreding» ingevoegd: «van artikel 10»

Onder vernummering van de artikelen 24 en 25 tot en 26 is een nieuw artikel 24 ingevoegd.

In artikel 26 (voorheen artikel 25) zijn de de woorden «of categorieën van voorzieningen» vervangen door: «of voor de verlening van onder-scheidenlijk de woonvoorzieningen, de vervoersvoorzieningen of de rolstoelen»

Te bestemder plaatse is melding gemaakt van de rolstoelverstrekking.

Paragraaf 2.1

Toegevoegd is: «De Zieken-fondsraad heeft op 25 juni 1992.....Regeling hulpmiddelen AWBZ.»

Paragraaf 2.2.

De zin: «De toekenning van aanspraken, aard en omvang van de voorzieningen kunnen zij op de hun beschikbare financiële mogelijk-heden afstemmen.» is vervangen door: «De aanspraken, aard en omvang van de voorzieningen kunnen zij op de hun beschikbare financiële mogelijkheden afstemmen.»

De zin: «Wij beseffen dat er tussen deze twee terreinen ook relaties bestaan en afstemming nodig is.» is vervangen door: «Hoewel de onder-linge samenhang van voorzieningen binnen deze terreinen het meest manifest is, beseffen wij dat er ook tussen deze twee terreinen relaties zijn en bij samenloop afstemming nodig is.»

Paragraaf 3.2.

De zin: «Essentieel is dat rechtsgelij-keid niet impliceert dat er gelijke aanspraken bestaan, maar dat de toekenningen worden afgestemd op de individuele medische en sociale situatie.» is vervangen door: «De rechtsgelijkheid is dan ook niet gelegen ... de lokale omstandigheden afgestemde voorziening mogen verwachten.»

Paragraaf 3.4.

De zin: «Afgezien van een wettelijk maximum voor de eigen bijdrage voor een nader te bepalen inkomens-groep, dat uit oogpunt van inkomensbeleid landelijk wordt vastgesteld, willen wij geen centrale regels stellen voor de onder punt b en c genoemde bijdragen.» is vervangen door: «Afgezien van een wettelijk maximum voor de onder punt a bedoelde eigen bijdrage, willen wij geen centrale regels stellen voor de onder punt b en c genoemde bijdragen.»

Paragraaf 3.5.

De zin: «Wij vinden een beperkte eigen verantwoordelijkheid voor de kosten van voorzieningen verant-woord en gezien de omvang van de totale kosten voor deze voorzie-ningen noodzakelijk.» is vervangen door: «Wij vinden een beperkte eigen verantwoordelijkheid ...

onevenredig aanspreken van (het inkomen van) de gehandicapte.»

Paragraaf 3.7.

Na de zin: «In het kader van de huurprijzenregeling zal de maximaal redelijke huur door kosten van woningaanpassing overschreden kunnen worden, maar de trend-matige huurverhoging blijft wel op de aangepaste huur van toepassing.» is toegevoegd de passage: «Zodra deze huurder het huurcontract beëindigt ... de nieuwe huurder de trendmatige huurverhoging niet van toepassing.»

De zin: «Er wordt op dit moment door het Ministerie van VROM in overleg met de VNG gewerkt aan een registratie- en meldingssysteem voor aangepaste woningen voor gehandicapten, dat op korte termijn wordt afgerond.» is vervangen door: «Ruim vóór de inwerkingtreding van deze wet zal ... gemakkelijk aanpasbare woningen gereed zijn.»

Aan het slot van de onderhavige paragraaf is toegevoegd: «Overigens zij opgemerkt, dat aangebrachte voorzieningen in het algemeen een woning niet minder geschikt maken voor bewoning door niet gehandi-capten.»

Paragraaf 4.1.

De passage: «Mede gelet op de adviezen voor de SVr en de Zieken-fondsraad (ZFr) zullen wij nog nader beslissen of de verstrekking van rolstoelen het beste volledig in het kader van de AWBZ kan gebeuren, dan wel voor de thuissituatie op basis van deze wet en intramuraal in het kader van de AWBZ.» is vervallen.

De passage: «De vraag of de rolstoel tot de categorie leefvoorzie-ningen ... naar de gemeenten en de AWBZ zijn verwerkt in de financiële paragraaf.» is toegevoegd.

Paragraaf 4.3.

De passage: «De Ziekenfondsraad moet hierover nog adviseren, waarna wij over de wijze van overdracht zullen beslissen. Vooruitlopend hierop is bij de voorstellen tot herziening van de AWBZ per 1 januari 1993 voorzien in de overdracht van de huishoudelijke (particuliere) hulp vanuit de AAW naar de AWBZ. De Ziekenfondsraad heeft hierover al eerder geadvi-seerd.» is in verband met de

wijziging van paragraaf 2.1. vervallen.

Paragraaf 4.4.

De zin: «Het gaat hierbij dus niet zozeer om de zorg voor bepaalde voorzieningen in verband met belemmeringen in het functioneren, maar om inkomensondersteuning.» is vervangen door: «Deze financiële tegemoetkomingen de gevolgen voor het inkomen van de gehandicapte te mitigeren.»

Aan de zin: «De overdracht naar de bijzondere bijstand biedt tevens de mogelijkheid om deze extra kosten en de mogelijkheden daarin zelf te voorzien meer individueel vast te stellen.» is toegevoegd: «en levert daarmee ook een bijdrage tot kostenbeheersing.»

Paragraaf 5.1.

De passage: «Daarom hebben wij, mede uit oogpunt van marktwerking en kostenbeheersing, geen verplichte adviesprocedure in deze wet opgenomen. Dit neemt niet weg dat deskundige advisering over kwaliteit en technische afstemming van voorzieningen in het belang van de gemeenten is, mede om doelmatigheid en kostenbeheersing te waarborgen.» is vervangen door: «Wanneer dat voor de beoordeling van de aanspraak ... in een verordening nader uit te werken.»

Paragraaf 5.2.

De zin: «Voor thuiswonenden is er een regeltechnische verklaarbare, maar wat kunstmatige scheiding met de AAW, vooral tussen kortdurende en duurzame hulp.» is vervangen door: «Voor thuiswonenden met de AAW.»

De passage: «Wat betreft de hulpmiddelen zou hierbij kunnen worden voortgebouwd op de initiatieven van de GMD en het kruiswerk. Gezien de technologische eisen en de ergonomische aspecten bij de hulpmiddelen is samenwerking met deskundige instanties van belang, zoals bij rolstoelen, waarvoor een standaardisering van bruikbaarheidseisen en een typologie is ontwikkeld door de GMD in samenwerking met TNO.» is in verband met de wijziging van paragraaf 5.3. vervallen.

Paragraaf 5.3.

Toegevoegd is de passage: «Wat

betreft de hulpmiddelen, waaronder de GMD, van belang.»

Toegevoegd is: *paragraaf 5.4.* «Afstemming tussen gemeenten en bedrijfsverenigingen».

Paragraaf 6.2.

Na de zin: «Wij gaan ervan uit dat in de nieuwe structuur de hiervoor benodigde deskundigheid, zoals van de GMD, het Abp en het Spf op ergonomisch en technologisch gebied, wordt ingeschakeld.» is toegevoegd: «De in de wet opgenomen bepaling betreffende het deskundigenadvies (art. 4) is hier mede op gericht.»

De zin: «Grotere inkomensafhankelijkheid dan in de AAW mogelijk is, werkt daarbij uiteraard beperkend op de aanspraken maar draagt er mede toe bij dat ouderen dezelfde aanspraken kunnen krijgen.» is vervangen door: «Voorzover dit zal leiden tot ... om ouderen dezelfde aanspraken te kunnen geven.»

De passage: «De GMD vraagt aandacht voor de samenhang tussen leef- en werkvervoer en meent dat deze in de nieuwe structuur ontbreekt. Het zou daarom voor de hand liggen om het buitenvervoer in de AAW te handhaven. De vervoersvoorzieningen in verband met het woon-werk-verkeer kunnen uiteraard niet los worden gezien van het gebruik van deze voorzieningen voor privé-doeleinden. Het is dan ook niet doelmatig deze voorzieningen te scheiden en het beginsel van één loket los te laten. Daarom zal nader worden geregeld dat in de gevallen waarin de vervoersvoorziening als werkvoorziening wordt verstrekt de leefcomponent in de vergoeding van de kosten wordt opgenomen.» is in verband met de nieuwe paragraaf 5.4. vervallen.

Paragraaf 6.5.

De passage: «Tot nu toe geldt voor de AAW-voorzieningen de rechtsgang van beroep bij de Raden van Beroep (voor het overheidspersoneel in eerste aanleg de Ambtenarenrechter) en hoger beroep bij de Centrale Raad van Beroep, terwijl voor de gemeentelijke woonvoorzieningen in het kader van de RGSHG de A.r.o.b.-rechtspraak van de Raad van State van toepassing is.» is vervangen door: «Voor de AAW-voorzieningen staat ... afdeling

rechtspraak van de Raad van State open.»

Paragraaf 6.7.

De zin: «Wij zullen bevorderen dat tussen de betrokken organisaties overleg tot stand komt over de mogelijkheden tot overname van personeel door de ontvangende instanties.» is vervangen door: «Wij zullen bevorderen dat ... door de toekomstige uitvoeringsorganen.»

De zin: «Door het rijk is, zoals overeengekomen met de VNG en op basis van positief advies van de Raad voor de Gemeentefinanciën, een vergoeding van 100 mln. gld. structureel aan het gemeentefonds toegevoegd.» is vervangen door: «Door het rijk is, zoals overeengekomen met de VNG en op basis van positief advies van de Raad voor de Gemeentefinanciën, een vergoeding van 8,2 mln. gld., gebaseerd op 100 mensjaren, structureel aan het gemeentefonds toegevoegd.»

Paragraaf 7.1.

Het woord «AWBZ-verzekeraars» is te bestemder plaatse vervangen door: «AWBZ». Tussen de zin «Onder deze laatste vallen derhalve ook de kosten, die te maken hebben met de realisatie van ADL-clusterprojecten.» en de zin «Het bovenstaande impliceert, dat bedragen gemeoid met ...» is een nieuwe tekst ingevoegd. De oorspronkelijke tekst luidde:

«Naar het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) zullen bedragen worden overgeboekt ter dekking van ABW aanvragen door degenen die – gezien de hoogte van hun inkomen – een beroep zullen doen op de ABW ter betaling van de eigen bijdrage voor woningaanpassingen.

Met het bovenstaande zijn – afgerond en in miljoenen – de volgende bedragen gemeoid:

	1994	1995	1996	1997
Gemeentefonds	28	187	282	296
AWBZ-verzekeraars	0	0	16	24
SZW	5	5	5	5

Bij genoemde cijfers geldt het voorbehoud, dat aanpassing nog mogelijk is onder meer aan de hand

van de realisatiecijfers 1991/1992 en de uitkomsten van het onderzoek naar de behoefte-raming.»

Paragraaf 7.2

In verband met de overbrenging van de rolstoelverzekering naar de gemeenten zijn de subparagrafen en de bedragen aangepast.

Paragraaf 7.2.2.

Toegevoegd is de passage: «Overigens zij opgemerkt ... qua niveau aangepaste, voorzieningen.»

Paragraaf 7.2.3.

Vóór de tabel inzake de financiële effecten van de overheveling is ingevoegd de passage: «Zoals in paragraaf 4.1. is aangegeven ... bij de gemeenten worden ondergebracht.»

Na de zin «Wat de zorgvoorzieningen betreft is het beeld als volgt:» is vervallen de passage: «– De kosten in de AAW van het verplaatsen binnen (rolstoelen) voor beneden en boven 65-jarigen worden tezamen geraamd op 125 mln gld (80 mln voor beneden 65-jarigen en 45 mln voor boven 65-jarigen). Dit gehele bedrag zal overgeheveld worden naar de AWBZ.»

Paragraaf 7.2.6.

Vóór de tabel «De toevoeging van gelden voor voorzieningen en administratiekosten naar de AWBZ (in mln gld, afgerond op 5 mln gld)» is ingevoegd de passage: «Gegeven het feit dat overheveling ... bedrag is tevens structureel.»

Paragraaf 7.2.8

Na de zin «Als gevolg van het onderhavig wetsvoorstel is verlenging van de horizonbepaling met nog één jaar onontkoombaar.» is een nieuwe tekst ingevoegd.

De oorspronkelijke tekst luidde: «Dit betekent dat pas per 1 januari 1994 het belastingtarief kan dalen. De AAW en de AWW worden weer volledig premiegefinancierd. Conform de Oort-voorstellen worden boven-65-jarigen verzekerings- en premieplichtig voor de AAW. Voor de AWW echter wordt invoering van premieplicht voor boven-65-jarigen niet overwogen. In de AAW gaan boven-65-jarigen zowel bijdragen aan het voorheen via de belasting gefinancierde deel van de AAW-uitgaven (de rijksbijdrage van 11 510 mln) als aan het premiegefi-

nancierde deel van de AAW-uitgaven (5 210 mln).»

De zin: «Het belastingtarief eerste schijf wordt verhoogd om daaruit de overheveling naar het Gemeentefonds (1 005 mln) te kunnen financieren.» is gewijzigd in:

«Daartegenover staat een toevoeging rijksbijdrage naar het Gemeentefonds.»

Paragraaf 7.2.9.

Deze subparagraaf is geheel herschreven. De oorspronkelijke tekst luidde:

«De voornemens in dit wetsvoorstel zullen stellig inkomenseffecten met zich meebrengen voor verschillende categorieën van voorzieningsgebruikers. Een algemeen beeld is echter niet te destilleren. De inkomensgevolgen kunnen afhankelijk van de voorzieningen waarop aanspraak gemaakt wordt en afhankelijk van de wijze waarop de betrokken gemeente het dan gedecentraliseerde voorzieningenbeleid heeft vormgegeven per individu zeer uiteenlopen en zowel positief als negatief zijn.»

Paragraaf 7.2.10

Deze subparagraaf is geheel herschreven. De oorspronkelijke tekst luidde:

«De Rgf geeft in zijn advies aan dat een goede verdeling van de middelen over de gemeenten onontbeerlijk is ter voorkoming van financiële problemen bij de individuele gemeenten. Voor de overgangssituatie dient volgens de Rgf als basis aangesloten te worden bij de huidige verdeling van AAW-voorzieningen over de gemeenten. In de structurele situatie zou een verdeling op basis van leeftijd en inwonersaantal de voorkeur hebben. De gegevens over de huidige verdeling van AAW-voorzieningen over gemeenten worden op dit moment verzameld door bedrijfsverenigingen.»

Paragraaf 8.2.

De tekst tussen de zin «Ook de RGSHG wordt ingetrokken.» en de zin «Het omzetten van de centrale regelgeving in decentrale regelgeving brengt een verschuiving in uitvoeringslasten teweeg.» is vervangen. De oorspronkelijke tekst luidde:

«Vanuit een oogmerk van (verdergaande) deregulering hebben wij er uitdrukkelijk voor gekozen om de bestuurlijke verantwoordelijkheid

voor de voorzieningenverstrekking zoveel mogelijk te decentraliseren. De invulling van het beleid met betrekking tot de verstrekking van woonvoorzieningen en vervoersvoorzieningen wordt volledig overgelaten aan de gemeenten. Daarbij hebben wij ernaar gestreefd om de verticale coördinatielijnen zoveel mogelijk te beperken. Aangezien het niet ondenkbaar is dat als gemeenten geheel vrij zouden zijn om de hoogte van eigen bijdragen naar eigen inzicht vast te stellen voor bepaalde inkomenscategorieën zich ongewenst inkomenseffecten kunnen voordoen, voorziet de wet in een ministerieel besluit waarbij tot een bepaalde inkomensgrens de door de gemeenten vast te stellen eigen bijdragen worden gemaximeerd.»

Artikelsgewijze toelichting

Ter bestemde plaatse is melding gemaakt van de rolstoelverzekering.

Artikel 1

Toegevoegd is de passage: «In het vijfde lid overgegaan behoeft te worden.»

Artikel 4

Toegevoegd is de passage: «Op grond van dit tweede lid of terugvordering van een voorziening.»

Artikel 9

De eerste zin is gewijzigd. Oorspronkelijk luidde deze: «Tegen beslissingen tot toekenning, weigering of intrekking van een woonvoorziening of een vervoersvoorziening kan belanghebbende beroep aantekenen bij de Raad van Beroep en in het verlengde daarvan de Centrale Raad van beroep.»

Artikel 26

In de zin: «Vanuit een oogmerk van zorgvuldigheid verschillend kan worden vastgesteld.» zijn de woorden «categorieën van voorzieningen» vervangen door: «voor de verlening van onderscheidenlijk de woonvoorzieningen, de vervoersvoorzieningen of de rolstoelen.»